

KORRESPONDENT

przy Gaze-
cie War-
szawskiej.

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY.

DNIA $\frac{8}{20}$ CZERWCA.

№ 48

ROK 1852

Zasady protokołu podpisanego w Wiedniu, dnia 21 sierpnia (3 września) 1851 r., przez pełnomocników: Cesarско-Rossyjskiego i Austrjackich, w przedmiocie wytepienia defraudacyj celnych pomiędzy Królestwem Polskiem i Austrią.

(Dokończenie).

§ 14. Komora wychodowa, nie wprzód jak po odebraniu od komory wchodowej sąsiedniego kraju biletu tranzytowego, ze świadectwem przekonywującym o dostawieniu towarów do komory wchodowej, wydaje świadectwo z wyprowadzenia za granicę towaru na tranzyto zadeklarowanego, i o tém, zgodnie z przepisaną instrukcją, zawiadamia komory właściwe.

§ 15. Jeżeli z jakiegobądź powodu, transport towarów tranzytowych przybędzie do komory wchodowej, po upływie terminu w biliecie tranzytowym określonego, świadectwo z dostawienia takowych towarów, w § 12 wzmiankowane, będzie wydane w takim tylko razie, gdy o przyczynie tego opóźnienia komora właściwa przed upływem terminu będzie uprzedzona, i gdy usprawiedliwionem zostanie legalnym świadectwem władzy miejscowej, że dopuszczona zwłoka spowodowaną jest przez wypadek nieprzewidziany i ważny.

Jeżeli przy rewizji transportu towarów tranzytowych i sprawdzenia kolidis z biletom tranzytowym, wykryje się jakakolwiek różnica pod względem ilości albo rodzaju towarów, komora wchodowa powinna odmówić wydania świadectwa z dostawienia towarów, i spisać w 2ch egzemplarzach, w obecności właściciela biletu tranzytowego lub prowadzącego transport, protokół wyjaśniający, i jeden egzemplarz tego protokołu wyda prowadzącemu towar, drugi zaś, w terminie § 13 przepisany, odesła komorze wychodowej kraju ościennego, z którego towar nadszedł, a to dla dalszego postąpienia według przepisów.

Jeżeli niezgodność dostrzeżona co do ilości towarów, protokółarnie potwierdzoną była, właściwe władze Rossyjskie i Austrjackie wyrzekną, czyli do tego wypadku należy zastosować przepisy karne, objęte ustawami celnymi obu tych państw, na zasadzie istniejących postanowień.

§ 16. Jeżeliby transport towarów tranzytowych nie był dostawiony do komory wchodowej kraju sąsiedniego, do której był odesłany, lub też, jeżeliby, na zasadzie § 15, świadectwo dostawienia onych było odmówione, w tym wypadku, wydanie biletu wyjścia, o którym w § 14 powiedziano, nie może mieć miejsca i względem winnego i jego poręczyciela, postąpieniem będzie podług obowiązujących praw, za niezłożenie legalnych dowodów, wyprowadzenie zadeklarowanych na tranzyto towarów usprawiedliwiających.

§ 17. Świadectwa z dostawienia towaru, przepisane § 12, będą wydawane bezpłatnie.

§ 18. Przepisy będące w wykonaniu w obu krajach, co do obowiązków komor celnych, nie ulegają w nicém zmianie.

Jeżeliby jednak nadanie w przyszłości rozciąglejszych atrybucyj której z komor pogranicznych, okazało się potrzebném dla ułatwienia

handlu tranzytowego, władze obydwóch krajów, po wzajemném porozumieniu się, postanowią, co się okaże w téj mierze niezbędném.

§ 19. Dla ułatwienia legalnych pogranicznych stosunków, obydwa rządy pozostawiają sobie moc ustanawiania nowych komor w tych punktach pogranicznych, w których potrzeba tego środka zobopólnie uznana zostanie. Życzenie rządu Austrjackiego, objawione w ogólnych słowach, miane będzie na względzie przez rząd Rossyjski, zgodnie z przyjaznem usposobieniem, które zawsze ożywiało wzajemne stosunki obu sąsiadujących mocarstw, i życzenie to Austrii chętnie spełnionem będzie, gdy ustanowienie nowej komory okaże się koniecznym lub pożytecznym, o ile przecież nie zajdą jakowe ważne pobudki lub miejscowe przeszkody.

§ 20. Przepisy obecnie obowiązujące co do przesyłania pakietów pocztą, pozostają w swojej mocy.

Co się zaś dotyczy przepisów celnych, które znaleźć będą mogły zastosowanie przy przewozie towarów drogą żelazną, rządy obu krajów pozostawiają sobie drogę oddzielnego porozumienia się.

§ 21. Niniejsza umowa zawartą zostaje na przeciąg dwóch lat, od daty wzajemnej wymiany przez oba gabinety deklaracji, które zastąpią formalną ratyfikację niniejszej umowy; takowa jednak umowa uważana będzie jako prolongowana od dwóch do dwóch lat, dopóki wypowiedzenie jej przez jeden z umawiających się Rządów, przynajmniej na 3 miesiące przed upływem dwuletniego terminu, nie nastąpi.

Niniejszy protokół, zastępujący protokół podpisany w dniu 13, 25 maja 1851 r., niżej podpisani obowiązują się przedstawić pod wysokie zatwierdzenie swych rządów i oświadczają, że gdy postanowione za wspólną ich zgodą środki są czysto administracyjne, a wykonanie ich powierzonem będzie władzom granicznym, więcej obeznanym z językiem Niemieckim niżeli z Francuskim, w razach przeto jakowej wątpliwości w rozumieniu przepisów niniejszym protokołem objętych, text Niemiecki uważany będzie za zasadniczy.

Działo się w Wiedniu, dnia 21 sierpnia (3 września) 1851 r.

Podpisali: Tajny Radca, Członek Rady Państwa, L. Tegoborski.

C. K. Minister Finansów, F. Krauss.

C. K. Minister Handlu, A. Baumgartner.

Za zgodność: Naczelnik Expedycji, Gudowski.

NOWY SPOŚOB PRAKTYCZNY FLANCOWANIA KARTOFLI.

Wiele pisano o kartofflach, być może że i sposób o którym tu mówić będę jest już znanym niektórym z czytających a to tém więcej, że jeden ze znajomych mi światłych agronomów zapewniał: iż nieomylnie czytał, lecz nie pamięta w którym z niemieckich autorów, to, co tu poniżej opiszę:

Skoro na wiosnę, po zasadzeniu kartoffli, w jakiegokolwiek rotacji zmianowania, roślina ta wschodzić zaczyna, czyli raczej kiedy łodygi kartoffla odpowiednio się już wykształca, natenczas należy, jeżeli np. jest 5 łodyg, dwie z takowych nisko uciąć równoległe do podstawy, i tak otrzymane łodygi, w przygotowane poprzednio dołki zaflancować.

W początkach przesadza łydga zaczyna chorować, wiedząc, lecz polewana wodą i pielęgnowana, po upływie dni 10 najdalej, ożywia się, bardziej się rozkorzeniać zaczyna, słowem, prawie nowego nabiera życia.—Co więcej, wydaje owoc wprawdzie mały, jednakże zdrow zupełnie; tymczasem jej siostry, to jest pozostałe łydgi zasadzonych kartofli ulegają tak dotkliwie czuć się dającej w czasach obecnych zarazie tej rośliny. Sposobu powyżej opisanego, przyznam się szczerze iż sam niedoświadczałem; słyszałem go tylko opowiedziany jakoby w praktyce istniejący z ust wiarogodnych, przed kilkunastu dniami, i spodziewając się że nieobrażę tém ani tego co mi opowiedział, ani niemieckiego autora, co powyższy sposób drukiem ogłosił—osądziłem za rzecz godną, publicznie, za pośrednictwem niniejszego Korrespondenta, objawić przedmiot tak ważny (jeżeli nim jest wistocie). Być może że po doświadczeniu, pokaże się wiele korzyści z takowego przełansowania kartofli; ja jednak nieprzyznaje sobie nie więcej nad to: iż na bytą w przelocie myśl godniejszą na siebie zwrócenia uwagi, szanownemu uznaniu czytających przedstawiłem.—Pisałem 15 czerwca 1852.

O KULTURZE LEŚNEJ.

(Ciąg dalszy).

Wiąz (ulmus) lubi ciepły klimat i urodzajną ziemię, dla tego na urzezu najczęściej się znajduje. Jednolitych drzewostanów nie tworzy, z pnia i z korzenia dobrze odrasta, ale w młodości szybko nie rośnie. Tylko z nasienia wyrasta w drzewa wielkie i mocne.

Drewno na budulec równa się w wartości dębowemu, do wszelkich stelmaskich wyrobów bardzo jest dobre, a na ławety do armat przekładane przez hoplizmatów nad wszelkie inne.

K Lipa (tilia) bardzo jest upowszechniona w Europie, sięga daleko na północ a na Litwie i w Wschodnich Prusiech tworzy nawet jednolite drzewostany. Po 60—80 latach rośnie wolniej i traci białość swego drewna; na opał ledwie połowę ma wartości drewna bukowego, na budulec nie jest zdajna, ale do wszelkich wyrobów o których mówiąc o topoli wspomnieliśmy. Łyko lipowe jest ważnym i korzystnym artykułem handlu; Rossja zarabia na niem rocznie przeszło milion rub. srebr. Lipowe nasienie zbiera się w późnej jesieni, sieje i przykrywa 1/2 cala grubo ziemią; następnę wiosny, często rok później, nasienie wschodzi. Trzechletnie flance przesadza się do szkółki.

L Klon (acer) ustępuje w grubości tylko bukowski i dębowi, których przymioty na opał i inny użytek zupełnie podziela. Wzrost w młodości bardzo szybko wolniej po 40 latach. Klon ścisłego drzewostanu nie znosi; z korzenia nie szczególnie ale z pnia bardzo długo odmładza się, dla tego blisko korzenia ucinąć go nie można. Liście duże, z mięsistymi szypułkami, dobrą są paszą dla owiec a na podściół wszystkie inne przewyższają.

M Jesion (fraxinus excelsior) w pomieszczeniu z innymi drzewami daleko na północy się znajduje, a na Litwie i Wschodnich Prusiech tworzy jednolite drzewostany. Potrzebuje urodzajnej wilgotnej ziemi; za młodu szybko rośnie, z korzenia i z pnia mocno wypuszcza, a w wolnym nawet stanowisku czyszczyć się z gałęzi, sąsiedniej wegetacji nie wiele szkodzi. Opiera się mocno wiatrom, a będąc bardzo powabnym drzewem, jest dobrą do obsadzania alei. Drewno równa się bukowemu, jest elastyczne i piękny ma mazer; na wiosła jest najlepsze. Zwierzyna, bydło, a w młodości trawa i chwasty bardzo je stonowi szkodzą.

II. DRZEWY IGLASTE.

Lasy drzew iglastych, daleko są ważniejsze niż lasy w zagajeniu drzew liściastych, i coraz więcej wypierają ostatnie, wszędzie gdzie ludność wzrasta, i gospodarstwo rolne większe robi postępy. Główną przyczyną jest, że w ogólności, kontentują się rolą daleko podlegszych przymiotów, na której uprawa roślin gospodarskich mniej przynosi zysku, bo na suchych piaszczystych równinach rośnie wybornie sosna, na urwiskach, niedostępnych górach, z spodnią warstwą kamie-

nistą jodłą, i świerk. Dla tego do wycinania lasów iglastych celem zamienienia przestrzeni niemi zajętej na orną rolę, z wielką trzeba przystępować oględności; bo jeżeli są przykłady, że takie postępowanie zubożyło przedsiębiorcę, powiększając jego majątność kilką nowymi folwarkami, a czysty grosz za wycięte drzewo wyspało się do kieszeni, nie zbywa także na takich, że ci co marzyli o odkryciu nowej Kalifornji, przed tumanami piasku i hurmą wierzyteli z zawiedzioną nadzieją i pustą kieszenią uciekać zostali zmuszeni. Takie postępowanie, prowadzone na wielką skalę, najzubożniejsze za sobą pociąga skutki. Są przykłady, że, bezwzględnie niszczeniem lasów, całe okolice zmieniły klimat, strumienie, źródła i rzeczki zniknęły, gwałtowne i szkodliwe wiatry nawiedziły okolice, dawniej pod dobroczynną zastoną spokojne i urodzajne.

Wiele innych powodów lasom drzew iglastych, dają pierwszeństwo nad liściastymi. Lasy iglaste, na otwartych gołaznach najłatwiej dają się wychodować, z tej samej przestrzeni gruntu dają w ogólności więcej drzewa, bo w daleko ściślejszym rosną drzewostanie; z tej przyczyny polepszają grunt na którym rosną, i łatwiej znoszą wygrabianie ściółki i pastwisko w lesie, co w okolicach leśnych nieurodzajnych jest rzeczą bardzo wielkiej wagi. Drzewo iglaste, najlepsze jest na budulec, opał i inne potrzeby gospodarskie i przemysłowe. Mają jednak lasy drzew iglastych niedogodności którym lasy liściaste mniej podlegają; na więcej niebezpieczeństw są wystawione—burze, owady, ogień, częściej im szkodzą; także drewno drzew iglastych do wielu wyrobów nie ma potrzebnych szacownych przymiotów.

N Sosna (pinus sylvestris) rośnie na każdym rodzaju gruntu, i w każdym położeniu, tylko w tegiej glinie zupełnie się nie udaje. W wysokich górach, które zwykle pod cienką warstwą ziemi rodzajnej mają pokład kamienisty, którego głębiej w ziemię sięgający korzeń sosny przebić nie zdoła, nie udaje się; przytém obfite w górach śniegi wzrostowi sosny są przeciwnie, albowiem na długich szpilkach śnieg za nado się gromadzi, gałęzie łamie, i upadku drzew staje się przyczyną. Jednak w Alpach sosna rośnie w wysokości 7,000 stóp. Najbardziej lubi równiny piaszczyste, gdzie ją też w najrozleglejszych i najpiękniejszych drzewostanach napotykalimy. Sosna kwitnie już w 12tym roku, ale nasienie wydaje później; na ubogim gruncie 40—50-letnie nasienniki zostawiać można. W pierwszych latach na wilgotnym gruncie zółkną częsta na wiosnę szpilki krzewów sosnowych, a jeżeli wierzchy drzewek także pozółkły, młode zagajenie ginie; (Schüttkrankheit). W wolnym stanowisku sosna bardzo się rozrasta, i nieprzyjemne dla oka przybiera kształty; ale w ściślejszym drzewostanie łatwo zyci się z gałęzi. Mocne wiatry i burze łatwiej znosi jak inne drzewa iglaste, bo korzeń głęboko w ziemię zapuszcza, dla tego tworzenie zagajen nasiennikami w sosnowych lasach najkorzystniej bywa praktykowane; pojedynczo stojące świerki i jodły mocniejszy wiatr z łatwościąby powyrwał.

Przymioty i użytek z sosniny naszym gospodarzom leśnym, w użytkowaniu z tego gatunku drzewa bardzo biegłym ogólnie są znane. (D. c. n.)

Projekt urządzenia lasów prywatnych, w zastosowaniu do miejscowych potrzeb.

(Dokończenie).

Po spręcie jarzyny w chwili dojrzewania nasion brzożowych, dosiewa się jeszcze nasieniem brzożowym i bardzo lekko gałęzią tarniową lub głogową i t. p. przywleka się, a to stosownie do tego jak powierzchnia wymagać będzie. Z nauki uprawy leśnej, jakoteż i użytkowania, wiadomym jest dostatecznie, że brzoza w pomieszczeniu z sosną, doskonale rosnąć i bez przeszkody w zwarciu, wegetować może, a nadewszystko, że w najbliższej kolei, bo w lat 30, dostateczny już materiał na gospodarskie narzędzia, jak również opałowy, dostarczy.

w takim razie podwójną koleją, też same cięcia roczne przechodzą będziemy, to jest: po upływie lat 30tu wybierzemy drzewo brzożowe; pozostała zaś sosna w tej chwili największy ruch w rozrastaniu się otrzymując, potrzebnego stopnia zwarcia wkrótce dopełnia; w takim więc stanie rozrastając się w massie, do właściwej kolei, to jest do upływu lat 80ciu nienaruszoną pozostawia się, a po upływie tego wieku, nastąpi znowu w sposób powyżej opisany odmłodnienie. Odmłodnienie lasów w powyższy sposób uskuteczniane, przedstawia nam następujące korzyści:

1. Ze się powierzchnia pod zasiew sosny przeznaczona, z wynagrodzeniem kosztów przez potrójny zbiór roślin ekonomicznych, jak najdokładniej przyrządza czyli sprawnia.

2. Ze zasiew z ręki w sposób powyższy uskuteczniiony, jest najpewniejszy, zwarcia młodzieży od samego początku najstosowniejsze, a tym samym i wzrost, co do kształtu nawet, w całych drzewostanach najpiękniejszy—doświadczenie bowiem przekonywa, że młodzież drzewna, po takowej poprzedniej przeróbce powierzchni, daleko mocniej i niejako walcząc z narzędziem rolniczym, corocznie powstaje i wegetować się sili; a otrzymawszy wolność wzrostu czyli zagajenia się, wszystkie przyległe halizny, bez powyższej uprawy objawiając się, w krótkim czasie wszelkimi pożądanymi przymiotami widocznie przewyższa.

3. Ze się tym sposobem korzysta z nawozu leśnego, pod uprawę roślin ekonomicznych, który to nawóz roślinny, będąc nieporuszanym i od wpływu atmosferycznego cieniem drzew zakryty, kwaśnie tak, że w następstwie samym nawet drzewom nie wiele pożywienia udziela.

4. Ze możemy mieć stale, a przynajmniej w najbliższym stosunku masę drzewną do potrzeb gruntowych oznaczoną, albowiem jak niedostatek materiału palnego, tak również i zbyt duża ilość gruntu pod lasem będąca, a mianowicie w miejscach nieprzedstawiających na materiał drzewny korzystnego odbytu, jest szkodliwa, gdyż korzyściom ekonomicznym tamę stawia.

5. Ze takowy sposób zagospodarowania lasów, po pierwotnym obliczeniu i w bieg właściwy wprowadzeniu, w następstwie już żadnego wysilenia techniki leśnej nie wymaga, ale całe swoje działanie na prostym dozraniu, nad wykonaniem cięć rocznych, uprawą sztuczną i zagajeniem, a nadewszystko nad zapobieżeniem szkodom zwyczajnym, siłą i wolą ludzką zrzadzonym, opiera—szkodom bowiem nadzwyczajnym, jakimi są pożar, burze, owady i t. p. żadna technika w zupełności zapobiedz nie jest w stanie, a wynagrodzenie czyli poprawa, w każdym rodzaju zagospodarowania i uprawy, jednym i tym samym sposobem, to jest: przez uprawę sztuczną czyli zasiew z ręki uskutecznić się musi. W dokonywaniu tego sposobu zagospodarowania lasów prywatnych, nadmienić wypada co następuje:

1. Ze w pośród cięć rocznych odmładniających się, można po 6 do 9 sztuk drzew najpiękniej rosnących, aż do przyszłej kolei pozostawić, a te szczególny materiał, wyborowego gatunku w każdej potrzebie, zapewnią.

2. Ze po dopilnowaniu zupełnego obsiewu cięcia, takowe będąc opatrzone znakami zabezpieczającymi od paszy wszelkiego inwentarza, a nawet przystępu, zagaja się i zagajenie to do lat 15 trwać winno.

3. Ze kierunek cięć, dla zapobieżenia od wpływu wiatrów szkodliwych, powinien iść od strony wschodniej ku zachodniej, jeżeli inne jakie okoliczności nie staną temu na przeszkodzie.

W taki więc sposób, bez zmniejszenia prawie produkcji roślin ekonomicznych, a bardziej dochodów z tej gałęzi tak ważny surogat, jakim jest materiał drzewny, produkować możemy, bo 168 morg przestrzemi leśnej, przez lat trzy uprawianych, stanowić będzie przez całą koleją, to jest lat 80, nowiny morgów 504.

Przy ukończeniu powyższego opisu, przewiduję niektóre kwestje, jakie na pierwszy rzut oka, z ust wielu, niniejszym sposobem zagospodarowania, a szczególnie uprawy lasów, wywołanemi być mogą, a mianowicie: że ten system zagospodarowania, a bardziej samej uprawy lasów, jest za mozolny—że znacznych nakładów, na wydobycie

drzew z karpiną, uprawę powierzchni pod zasiew sosny i zbiór nasion wymaga—że siły i rąk, do corocznego wykonania tej czynności, u nas jest za mało—i nakoniec, że lepiej jest czynić, nakłady na tę gałąź przemysłu, która nam bliższy dochód przynosić będzie.

Na to wszystko, w krótkich słowach odwołam się do wysilen, mozolów, poświęceń, sił i funduszków, jakie w wielu, a nawet i bezleśnych okolicach, na zakładanie angielskich ogrodów, a w nich spacerowych ulic, czyli chodników, szpalerów, pielęgnowanie drzew i krzewów zagranicznych, na pozór i chwilowo tylko oko ludzających, łożymy, a które przecież, nietylko że dochodów żadnych nie obiecują, ale nawet i wartości majątkowej wcale nie podwyższają.

Niniejszy przykład, bez najmniejszej chęci jakowej przygany, ale jedynie tylko dla trafiejszego porównania mimowolnie mi się nasuwał; wiem bowiem, że wszystko to może być użytecznym, byle tylko w koleji rzeczy potrzebnych po sobie następowało; ale wyobrażam sobie całą przyjemność tych chodników w czasie mrozów, tam gdzie mokrą gałąźki osiki (populus tremulus) na kominku się skwarzą. Realne zaś koszty niniejszej uprawy są następujące:

1. Wydobycie karpiny czyli korzeni, wartością własnego materiału redukują się, są bowiem okolice, gdzie kopiący takowe, jeszcze po kopiejek przeszło 30 opłacają.

2. Uprawa powierzchni pod obsiew sosny, samą obfitością produktu roślin ekonomicznych podobnie się zwraca.

3. Za zbieranie szyszek sosnowych korey 5. wyłuskanie tychże, przy operacji słonecznej i oddanie z takowych nasienia czystego garncy dwa kop. srebr. 65

4. Za zbieranie nasienia brzożowego w kotkach i obłuczenie lub wykruszenie garnea jednego » kop. srebr. 10

Razem kop. srebr. 75

Powyższa ilość jest destateczną do obsiewu jednej morgi nowopolskiej, a że podług wyliczenia naszego, mamy do obsiewu corocznie morg dwie, przeto i koszt rocznej uprawy, łącznie z siewem, podwójną wartość czyli rs. 1 kop. 50 wynosić będą.

Jan Nicciengiewicz, Podlesny.

Na żądanie z Kolna przesłane, odpowiadamy że pan *Przybysławski*, Nadleśny Lasów Rządowych, mieszka w posiadzie *Miodne* pod *Zwoleniem*, Gubernji Radomskiej.—Do niego wprost udawać się można po objaśnienia względem hodowli pijawek i zaprowadzania pijawczarni według jego pomysłu.

We wsi Janikowie pow. Opoczyńskim Gub. Radomskiej, pół mili od miasta Przysuchy, stoją dwa ogiery angielskie, ze stada JW. Hr. Andrzeja Zamojskiego, z których jeden pełnej krwi, drugi pół krwi, z rasy Yorkshire, odznaczającej się wielką i silną budową ciała. Ogiery te pokrywają klacze właścicieli do których należą; że zaś w tym roku jest jeszcze kilkadziesiąt zbywających skoków zawiadamia się więc, chcących z takowych korzystać, że od jednego skoku, ogiera pełnej krwi płaci się rs. 4, zaś od skoku pół krwi ogiera rs. 3. Ponieważ mianowicie ten ostatni, obok ładnego kształtu, odznacza się właśnie silną i dużą budową ciała, ostrzeżę się więc przysyłających klacze, żeby te ile możliwości były silne i rosłe. Ogiery powyższe do końca lipca r. b. pokrywać jeszcze będą.

WIADOMOSCI HANDLOWE.

Z B O Ź E.

Londyn 12 czerwca. Dowozy zboża w tym tygodniu były mierne. Na targ dzisiejszy mało kupców przybywa, lecz ceny pszenicy od poniedziałku zmianie nieuległy. Na ładunki pszenicy z morza Czarne-

go i Śródziemnego dość jest kupców, ale wygórowane żądania tamują ruch i sprzedaż. Londyńskie ceny przecięciowe: Pszenica 44 szyl. 5 pens. kwarter (zł. 37 gr. 5 korzec), jęczmień 25 sz. 2 pens. (złp. 20 gr. 28 korzec), owies 19 szyl. 11 pens. (zł. 16 gr. 18 korzec), groch 35 szyl. (zł. 29 gr. 5 korzec). Przywieziono w tym tygodniu z zagranicy: Pszenicy 7,160 jęczmienia 2010, owsa 17,820 kwarterów.

Wrocław 16 czerwca. Jak zwykle bywa zaraz po skończeniu jarmarku, opóźniający się i ociągający kupcy zważo jeli się kupować, i wełnę rozmaitego gatunku nabywali, po cenach jeszcze wyższych niż jarmarkowe, ale niewiadomo o ile. Jednocześnie otrzymaliśmy znaczny bardzo dowóz wełny, tak że sprzedana ilość całkiem w składach została pokryta. Kupcy znów mają wybór wszelkich gatunków wełny od najcieńszej do najgrubszej, dla tego spodziewamy się przez całe lato bardzo żywego ruchu, gdyż krajowi fabrykanci nasi bynajmniej jeszcze potrzebnej ilości nie posiadają.

Poznań 12 czerwca. Na targ tutejszy przywieziono tylko około 10,000 cent. wełny; od samego początku targu widać było wielką chęć do kupna — i gatunki średnie i średniocienkie prawie całkiem rozkupiono, płacąc w przecięciu po 7 tal. na centnarze wyżej nad ceny zeszłorocznego jarmarku. Lecz później chęć do kupna ostygła z powodu zbyt wygórowanych żądań producentów. W ogóle, po odrzuceniu wełny sprzedanej już na kontrakta i tu dostawionej, sprzedano tu przeszło 5,000 z targu, między temi wełny które zeszłego roku przed jarmarkiem sprzedano i po ówczasowych Wrocławskich cenach, które jak wiadomo, były o 5 tal. niższe od tutejszych cen jarmarcznych, płacono dziś po 8—12 tal. wyżej; te zaś wełny, które zeszłego roku znajdowały się na tutejszym targu poszły wyżej o 5—7 tal. na centnarze. Najwięcej kupowali krajowi fabrykanci, i zdawało się że kupcy z profesji nie wierzyli jeszcze w istotne cen wełny podniesienie. Wymyć wełny wszędzie piękne było, i przyznać trzeba naszym producentom, że z każdym rokiem z większą ku temu przykładają się gorliwością. Najcieńszych i najgrubszych wełn mało jeszcze zakupowano; lecz te niezawodnie rozsprzedane będą później. Jakkolwiek spodziewamy się tu jeszcze kilku tysięcy centnarów, jednakowoż ilość wełny na tegoroczny jarmark dostawionej nie dojdzie zwyczajnej normy 16—18,000 cent., gdyż handlarze z małych miasteczek wiele wełny po wsiach wykupili.

Landsberg a. W. (Gorzów). 12 czerwca. Tutejszy Jarmark, po dług kalendarza zaczynać się winien dopiero 16 b. m. ale dziś już w pełnym jest biegu. Dowóz tegoroczny na targ tutejszy liczyć można najmniej 9,000 cent. Pomiedzy kupującymi odznaczają się szczególnie kilku angielskich kupców, którzy do tej pory znaczne już ilości wełny zakupili. Wełny zeszłego roku płacone po 50—60 tal., tego sprzedano po 8—10 tal. wyżej, gdy wełny poprzednio po 60—70 tal. płacono, tego roku sprzedają się po 9—14 tal. drożej na centnarze. Wymyć wełny pod każdym względem staranne i piękne.

KURS GIELDY BERLIŃSKIEJ.

Dnia 16 czerwca 1852 roku.

P A P I E R Y.		żądają	placą.
Rosyjskie Inskrypcje w Certyf. Hamb.	4%	—	—
Rosyjsko-Angielska Pożyczka	5%	—	—
Polskie Obligacje Skarbu	4%	116 1/2	116 1/4
" Listy Zastawne		88	87 1/2
" Listy Zastawne nowe.		97	96 7/8
" Obligacje Udziałowe		97 1/2	97
" Obligacje 500 złotych.		152	—
Certyfikaty B. P. na Oblig. czast. lit. A.	300 zł. 5%	89	88 1/2
" " " " " " " " " " " "	200 " " "	97	96 1/2
" " " " " " " " " " " "	" " " "	22 1/2	21 1/2

Srednie ceny żywności na targach Warszawy i Pragi.

dnia 18 czerwca r. b.

OD RS. KOP. DO KOP.		OD RS. K. DO RS. KOP.	
Zyta korz. 4 ćw.	3 92	Słomy c. 100 f.	22
Pszenicy ditto	5 13	Siana fura 1 k.	2 25 — 3 60
Grochu polnego	4 31	" " 2 k.	3 60 — 5 40
" " cukrowego	5 5	Słomy fura zw.	90 — 1 65
Fasoli.	7	Drzewa sos. s.	7 44
Gryki.	3 41	Wół dobry.	42 — 63
Jęczmienia	—	" średni.	36 — 34
Owsa	1 94	" lichy.	20 — 34
Mąki pszen. pr.	6 80	Ciełe.	3 8
ordyn. kor. 6 ćw.	7 83	Baran.	2 25
" żytn. pytło.	6 10	Wieprz dobry.	13 — 21
grycz. kor. 4 ćw.	4 98 1/2	" średni.	11 — 12
Kaszy jaglanej.	8 5 1/2	" lichy.	9 — 10
" grycz. zw.	6 7 1/2	Masła funt.	15 1/2
" drobnej.	8 86 1/2	Słoniny "	11
" jęcz. perło.	10 70	Kartofli korzec	1 63 1/2
" " ordyn.	4 77	Okowity garn.	1 22 1/2
Siana cet. 100 f.	54	Szumówki gar.	73 1/2

Sprowadzono w dniu wczorajszym na targ Pragski z Cesarstwa Rosyjskiego przez tutejszych kupców: wołów sztuk 471, z różnych miejsc królestwa 73, ogółem wołów sztuk 544, wieprzy 425 cieląt; 928 baranów 250 z tych zakupili rzeźnicy tutejsi na konsumcję mieszkańców wołów sztuk 441, wieprzy 308 cielecia i bar. wszystkie.

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 18 czerwca 1852 roku.

	ŻĄDAJA		DAJA	
	R. sr. kop.	R. sr. kop.	R. sr. kop.	R. sr. kop.
1. WEXLE.				
Berlin 100 talarów	2 M.	92	25	92
Gdańsk 100 talarów	2 M.	—	—	10
Hamburg 300 b. m. k.	2 M.	140	25	—
Londyn 1 funt sterlin.	3 M.	6	35	—
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—	—
Moskwa 100 rub. ar.	1 M.	—	—	99
Petersburg ditto.	1 M.	—	—	99
Paryż 300 franków	2 M.	75	70	—
Wiedeń 150 zlr.	2 M.	79	20	—
Wrocław 100 talarów	2 M.	92	10	—
2. MONETY.				
Imperjały		—	5	17 1/2
Holender. dukaty nowe		—	2	07 1/2
ditto stare ważne		—	—	—
Frydrychsory Pruskie		—	—	—
Rosyjskie asygnaty		—	—	—
Austrjackie bilety bankowe za 150 zł.		—	—	—
3. PAPIERY.				
Oblig. Skarbowe za 100		—	—	87
" " " " " " " " " " " "		—	—	—
Listy zastawne nowe białe daw. bez kup. (?)		—	15	3 1/2
" " " " " " " " " " " "		—	—	—
Obligacje udziałowe na 300 złp.		—	—	—
Obligacje cząstkowe na 500 złp.		—	—	—
Certyfikaty Banku lit. B. na 200 złp.		—	20	25
Serje wylosow. lit. na — złp.		—	—	—
Dowody Kom. Certyf. Likw. złp. 100		—	4	80

Wartość kuponu kop. 29 3/4